

dimo pravični in vidili bomo, da je ta sinček prav brihten in zal fantē in da bo dopadil še marsikteri ljubeznejivi gospé. Če je pa temu tako, se nam ni potreba sinčeka (jezika) sramovati; tudi ga ni treba siliti nobenemu, ker potreba ljudstva, lika njegova mu bote napravile prostor tudi med go-spôdo, in dobil bo svoj sedež povsod, ker, spodobno se ravnaje, bo tudi druge omikane tovarše spoštoval. Treba ne bo po drugih mestih za-nj beračiti, da bi se vsedil v naročje svoje ljube matere. Dobri oče, ki je svojega čeravno drugač zgubljenega sina zagledal, ni hodil soseda barat, ali ga smé na serce svoje pritisniti. Tudi mi ne bomo prašali: ali smé sin domovine domá stanovati. Naj bi te kratke besede napravile mir in potolažile nasprotje, ki naši svobodi ni dostoyno! — Ko je gospod župan skončal ta govor, so zodoneli „živio-klici“ po sobi, in slovesnost je bila končana. Muzika je igrala cesarsko pesem in prečastiti gosp. deželnim poglavar so se poslovili. Potem je prejšni začasni mestni predstojnik gosp. Guttman predstavil novemu gosp. županu magistratne gospode uradnike. — Mi pa želimo, da bi častiti novi gospod župan, kterega instalacija je bila prav v národnem duhu, s krepko roko in terdnega značaja vodil ladjico nove županije, ktere opravilstvo dobro pozná in ktera od njega veliko pričakuje!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V pondeljek se je začel spet deržavni zbor v zbernici poslancov. Zborniki gospôske zbornice se bojo snidili še le 3. dan prihodnjega mesca.

— Osnovo za novo prenaredbo žandarjev izdeluje žandarski inšpektor gosp. fml. Steininger. Sliši se, da po tej novi osnovi se bode veliko stroškov prihranilo; začela se bo ta nova prenaredba še le potem, ko bojo občine (soseske) po novi županijski postavi vredjene.

— Nova postava za šolstvo po „Ost und West“ še ni tako deleč dognana, da bi jo ministerstvo že kmali dalo deržavnemu zboru v pretres, kakor so nekteri dunajski časniki unidan rekli.

— Nekteri dunajski časniki pišejo, da se govorí o odstopu gosp. ministra Schmerlinga in da baron Hübner bode stopil na mesto grofa Rechberga. Tudi to se govorí, da bojo Magjari odstopili od terjatve svojega lastnega vojnega ministerstva in da hočejo koncesije dovoliti o finančnih zadevah; zato pa bojo dobili svoje odgovorno ministerstvo in da jim bode dovoljen ustavodavni odbor, ki se ima posvetovati o deržavnopravnih razmerah z ostalimi deželami avstrijanskega cesarstva. Ti časniki hočejo še več vediti, namreč, da Vay bo predsednik ministerstva (ogerskega), Majlath minister notranjih oprav, Eötvös minister nauka, Klauzál minister narodnega gospodarstva. — Berž ko ne so to same govorice.

— General Benedek pride za dva poletna meseca v Brühl poleg Dunaja na deželo; stanovanje njegovo je že najeto.

Hervaško. Iz Zagreba. Naše deželne zadeve še zmiraj niso nič bolj jasne, kako bo z Dalmacijo, Reko itd.

— V zboru 22. t. m. je deželni zbor sklenil Njih Veličanstvo prosi za pomilostenje zavolj političnih pregreškov zaptertega Dalmatinca Vragolova in nekterih drugih; al dobil je odgovor, da so premoznih kriv obdolženi in da se ne morejo naravnost izpustiti. — Volitve poslancov v vojaški Granici bojo kmali dognane; po dopisu v „Ost u. West“ se je batí, da so bile preveč po komandi vojaški.

— Po dopisu dvornega dikasterija od 7. t. m. se morajo gimnazije v prihodnjem šolskem letu čisto na novo osnovati. Kjer je šolska mladina čisto slovanska, se bojo vsi nauki učili v hervaškem jeziku; nemški jezik se bo kot predpisani nauk učil po 2 uri na teden v nižjih in višjih

razredih; učiteljem, ki niso Hervatje, se ne bo slovó dalo; ako so v hervaškem jeziku ter dñi; ki ga pa ne znajo, bojo svoje mesta odstopili domačim, ki zdaj v drugih deželah za učitelje služijo; konečno naj deželni zbor vzame v svoje roke organizacijo gimnazij.

Česko. Iz Prague 25. maja se piše v „Ost u. West“, da se kakor leta 1848 ponavlja pogostoma tudi v mestih in po deželi mačje godbe in drugi še huji napadi zlasti zoper jude, zoper ktere se ne le vzdiguje samo derhal, temeč jo šuntajo tudi nekteri mestjani. Naj je krv takih sundrov kdor si bodi, silno treba je, da mestne županije stopijo taki razujzdanosti na péte in da berž izzačetka odvernejo vsako poskušnjo očitnega nepokoja ali celo napada na tuje blago; razsajanje po ulicah je napačno na vsako stran.

Ogersko. V deželnem zboru še zmirej stopa govornik za govornikom na oder; vsak razglaša ostre pritožbe zoper dunajsko vlado v preteklih 12 letih. Vidi se vendor iz vsega, da bodo Deakovi predlogi obveljali. Kdaj bo zbor to reč sklenil, še ni znano. Govorí se, da je vlada na Dunaji sklenila, ako bo Deakova adresa od deželnega zборa peštanskega poterjena, zboru naročiti, naj izbere odbor, ki bo mogel na Dunaj iti in se tu dogovoriti o osnovi pogođbe, ktero hoče vlada predložiti in ktera je po ministrskem sklepu že ustanovljena. To bojo za celo cesarstvo važni dnevi! Ogerski dvorni kancelar baron Vay je prišel 29. t. m. v Pešt; zakaj? se ne vé. — Zaostale davke so začeli cesarski vradniki po več krajih z silo izterjevati.

Laško. Kakor si sardinska vlada še ne upa, seči po beneški deželi, tako puša zdaj tudi papeževe dežele še zmiraj pri miru. Cesar Napoleon, pravijo, bo že perve dni prihodnjega mesca oklical, da priznava „kraljestvo italijansko;“ al zavoljo papeževih dežel ni sardinski vladi po volji, kar ji cesar zdaj ponuja, namreč, naj papež obderží kar zdaj še ima, sicer pa naj bojo papeževi podložniki deléžni vseh pravic, ki jih vživajo drugi pod Viktor Emanuelovo krono zedinjeni Italijani.

 Današnjemu listu je priložena 15. pôla „Povestnice“.

Listnica vredništva. Častitemu gospodu dopisniku iz Makol: Vašo krepko zagovarjanje homeopatije zoper protigovor g. dr. Podliščekovega bi radi v „Novice“ vzeli. „ut audiatur et altera pars;“ al gotovo je, da bi potem zbudili sila veliko zagovornikov alopatijs, vsled tega pa spet zagovornikov homeopatije, da bi ne bilo hude vojske brez konca in kraja, kteri se radi ognemo zato, ker bi nazadnje vendor — nič ne opravili, kakor o tem še tudi zdravniki sami niso opravili nič. Vi, častiti gospod, sami pravite: „vsakemu svoje“, tedaj gré pravda o zdravilskih rečnih le samim zdravnikom, sicer bi bilo tolikšno in tako težavno dolgoletno učenje zdravilstva celó nepotrebno. Gospod pisatelj onega sostavka je zares dohtar zdravilstva; izgovoril je memogredé tudi svoje mnenje o homeopatiki; s tem pa nobenemu ni branil homeopatu biti kakor mu je drago, in še manj je kterega osebno razžalil. — Neznanemu gosp. dopis iz Ljublj: Dopis „Novicam“ smo brevi manu izročili čast. vredništvu „Tovarš učit.“, ktero rado vstreže temeljitim željam. — Gospod V. Z. v B: Hvala za poslano in pardon za malenkost vredniškega čertnika.

Žitna cena

v Kranji 27. maja 1861.

Vagán pšenice domače 7 fl. 35. — banaške 7 fl. 20. — reži 5 fl. 20. — ječmena — fl. — — ovsa 2 fl. 80. — proso 4 fl. — — ajde 4 fl. — — koruze 4 fl. 10. — soršice — —

Kursi na Dunaji 28. maja.

5% metaliki 69 fl. 10 kr.	Ažijo srebra 38 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 80 fl. — kr.	Cekini 6 fl. 60 kr.